

Posudek bakalářské práce

Martin Federsel: *Demokratický deficit v Evropské unii po Lisabonské smlouvě*

Předkládaná bakalářská práce si klade za cíl analyzovat velice aktuální téma tzv. demokratického deficitu Evropské unie. Autor deklaruje, že práce má nabízet zkoumání dopadu poslední velké revize primárního práva Unie Lisabonské smlouvy na minimalizaci demokratického deficitu. Autor nejprve předestírá některé zavedené koncepty demokracie, jako například její Dahlův a Schumpeterův model. V druhé části se autor věnuje jednotlivým znakům demokratického deficitu, zejména v návaznosti na autory Follesdala a Hixe. Třetí kapitola analyzuje důležité koncepty debaty ohledně demokratického deficitu EU jako evropskou identitu nebo otázku politické legitimacy evropské integrace. Následující část se zabývá kritickou analýzou aplikace demokratického deficitu na prostředí evropské integrace z pera A. Moravcsika. Nakonec pátá část je věnována samotné Lisabonské smlouvě a analýze některých jejích aspektů, které jsou relevantní pro výzkum jejího dopadu na demokratický deficit EU.

Co se týče jazyka práce, občas se v ní objevují překlepy a gramatická pochybení (zejména v interpunkci). Přesto je práce je dle mého soudu prosta přílišného množství takovýchto chyb. Hůře je na tom práce z hlediska stylistického. V práci často nalézáme řadu zbytečně dlouhých a těžkopádných souvětí, také mnohé jiné věty vykazují podobnou jazykovou „neučesanost“. Práce pracuje dle mého názoru s dostatečným množstvím literatury, která ale prokazuje do jisté míry poměrně malý autorův přehled po zkoumané problematice, neboť dostupné literatury k tématu je daleko více, než by předkládaná bakalářská práce mohla naznačovat. Nemluvě o zahraniční literatuře, tak autor například ignoruje dva české sborníky věnované otázkám velice podobným těm autorovým vydané nakladatelstvím Filosofia AV ČR.

Přestože se práce snaží naplnit svůj cíl, brání jí v tom řada úskalí zejména metodologické, ale také teoretického rázu:

- 1) V úvodu není naznačeno, jak bude práce postupovat při zodpovězení výzkumné otázky, čili metodologie práce je v tomto případě spíše implicitní. Autor hovoří o tom, že bude vycházet z konkrétních autorů, ti však nejsou v práci (respektive jejich díla), nikdy řádně popsáni (viz níže), ani není s jejich teoretickými koncepty řádně pracováno.
- 2) V práci nacházíme nelogické členění textu a neorganický soulad jednotlivých kapitol a podkapitol (např. podkapitola 1.4. téměř vůbec nesouvisí s předcházejícím výkladem). Kapitoly věnované demokratickému deficitu z hlediska teoretického jsou v textu odděleny jiným výkladem (to se týká kapitol dvě a čtyři). Možná nejvíce s podivem je fakt, že ač si autor v práci pokládá otázku po dopadu Lisabonské smlouvy na demokratický deficit EU, je této problematice samé o sobě věnováno všehovšudy 10 stran textu, což je samozřejmě na nějakou hlubší analýzu této otázky málo. Text tedy celkově trpí nevyvážeností, kdy část, která by měla představovat výzkumné jádro práce, tak fakticky zaujímá pouze menšinu textu.
- 3) V první kapitole věnované konceptu demokracie není zřejmé, proč se autor zabývá právě v této části uvedenými autory, či jak jsou důležití pro zodpovězení jeho výzkumné otázky. Také

autor nikde nedeklaruje, jak bude s danými teoriemi, které představil, dále v práci pracovat. Teoretický potenciál práce tak zůstal bohužel nenaplněn, ač autor v průběhu textu seznamuje čtenáře se zajímavými okolnostmi, které by jistě mohl k adekvátní práci s teoriemi (či teorií) vést. Jistou práci s teoriemi můžeme sice zaznamenat v závěru práce, to je ale nedostatečné, a navíc tam častokrát nacházíme tvrzení, která by měla být podepřena dalšími detaily v samotném průběhu práce, kterých tam takového druhu příliš nenacházíme. To se týká například tzv. deliberativní teorie demokracie, která je sice bez vysvětlení v práci popsána, ale zásadní komparace jejích předpokladů s náležitostmi Lisabonské smlouvy v práci chybí.

4) Práce s literaturou: Jak jsem již předestřel výše, práce pracuje s poměrně málo zdroji, ale ani ty nejsou využívány adekvátním způsobem. Na mnoha místech práce autor odkazuje na české sekundární literaturu, ač by mohl pracovat přímo s texty konkrétních autorů. Pokud pak pracuje se samotnými politologickými texty, je jeho výklad závislý často pouze na jednom zdroji, což samozřejmě snižuje interpretační a obecně vědeckou hodnotu textu této předkládané bakalářské práce.

I přes výše zmíněné výtky autor práce představil bakalářskou práci, kde dokázal přijít s relevantním výzkumným problémem a následně alespoň částečně aplikovat závěry politologických teorií na jím zkoumaný empirický případ. A protože i v jiných oblastech splňuje alespoň minimálně nároky kladené na bakalářskou práci, doporučuji tuto práci k obhajobě.